

Barrier opciós ügyletek

Az Opciós ügylet két fél közötti szerződéses viszony, melynek keretén belül az opció vevője jogosulttá válik az Opciós ügylet Alaptermékének vételére/ vagy eladására, míg az opció eladója kötelezettséget vállal az Alaptermék eladására/ vagy vételére az Opciós ügylet keretében meghatározott Kötési árfolyamon egy jövőbeni időpontban (az Opciós ügylet Lejáratakor). A Barrier opciók olyan típusú opciók, amelyek a Kötési árfolyam mellett egy Barrier (Érintési) árfolyamot tartalmaznak, melynek elérésekor megszűnik az opció (KO szint - kiütési esemény - Knock out opció) vagy aktiválódik az opció (KI szint - beütési esemény - Knock In opció).

1. Kinek ajánljuk a figyelmébe a Barrier opciós ügyleteket?

- azoknak, akik Tőkeáttétel segítségével nagyobb mértékben szeretnének részesedni az Alaptermék teljesítményéből;
- azoknak, akik szeretnék pozícióikat fedezni (pl. importőrök, exportőrök, részvénypozíciókkal rendelkezők). Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a Barrier opciókkal tökéletes fedezeti ügylet nem érhető el, ugyanis a KO és KI szintek jelentősen befolyásolják az opciók viselkedését. (bővebben lásd 2. pontban)
- akik olyan befektetési stratégiát keresnek, amelybe támasz-ellenállás szintekre vonatkozó piaci várakozásaikat is be tudják építeni (KO – KI szintek);
- akik a plain vanilla (KO - KI szintek nélküli) opcióknál olcsóbb opciós kereskedési stratégiákat keresnek;
- azoknak, akiknek konkrét várakozásaik vannak a piaci elmozdulások tekintetében. Knock In opciókkal nagy- Knock Out opciókkal kis árelmozdulásokra lehet spekulálni.
- akik a lehetséges magasabb hozam érdekében hajlandóak magasabb kockázatot vállalni, ami akár a befektetett tőkénél nagyobb összegű veszteséget is jelenthet.

2. Termékparaméterek, fogalmak

A) Alapfogalmak

OTC opció	Tőzsdén kívüli, nem szabványosított piacon kereskedett Opciós ügylet. Az ügylet paraméterei egyedi megállapodások függvényei. A piacot általában a likviditás alacsony foka jellemzi, kivételt képez ez alól az OTC deviza opciós piac.
Opció típusa lehívás szerint	<i>Európai típusú opció</i> esetében a joggal csak egyetlen időpontban, az opció Lejárati időpontjában lehet élni. <i>Amerikai opció</i> esetében az opció vevője bármikor jogosult az opció lehívására a Lejárati időpontig.
Knock In opció (KI opció)	Olyan opció, mely kizárólag a KI szint elérésekor aktiválódik.
Knock Out opció (KO opció)	Olyan opció, mely a KO szint elérésekor megszűnik.
Alaptermék	Opciós ügylet alapjául választott pénzügyi eszköz.
Kötési árfolyam (Strike)	Az Opciós ügylet kötésének pillanatában meghatározott árfolyam, amelyen az opció jogosultja az opció Lehívásakor jogosult megvenni (call opció)/ eladni (put opció) az opciós ügylet Alaptermékét.

Knock Out árfolyam (KO szint)	Amennyiben a piaci referencia árfolyam a futamidő alatt bármikor eléri az opciós ügylet kötésekor meghatározott KO szintet, akkor az opció megszűnik (elértéktelenedik), azaz az opció vásárlója elveszti az opcióban foglalt jogát, az opció eladójának pedig megszűnik az opció vevője irányában fennálló kötelezettsége.
Knock In árfolyam (KI szint)	Amennyiben a piaci referencia árfolyam a futamidő alatt bármikor eléri az opciós ügylet kötésekor meghatározott KI szintet, akkor az opció aktiválódik, azaz az opció vásárlója <u>lejáratkor</u> élhet az opcióban foglalt jogával, az opció eladójának pedig létrejön (aktiválódik) az opció vevője irányában fennálló kötelezettsége. Ellenkező esetben (amennyiben nem éri el az árfolyam a KI szintet) az opció lehívás nélkül lejár.
Érintési esemény	Amennyiben az opció Lejárati Napjáig az Alaptermék árfolyama (piaci referencia árfolyam) eléri a KO, illetve KI szintet Érintési esemény következik be (továbbiakban KO, illetve KI esemény). Az Érintési esemény bekövetkeztéről Ügyfelet az Üzletkötője értesíti.
Opciós díj	Az opció jogosultja által fizetett díj, az opciós jog ellenértéke. Értékét jelentősen befolyásolja az Opciós ügylet Kötési árfolyama, az Alaptermék azonnali árfolyama, az Alaptermék volatilitása, valamint a KO, illetve KI szintek. Az opció eladója minden esetben megkapja az opciós díjat az ügyletkötés után, az opció elszámolásának napján.
Opciós díj elszámolásának napja	Adott Opciós ügylet tekintetében értelmezhető elszámolási nap, melyen az Opciós ügylet jogosultja köteles az opciós díjat megfizetni.
Opció Lejárati Napja	Amely napon (európai jellegű opció esetén) a Lehívás érvényesíthető. Amerikai opció esetében pedig azt a napot jelöli ameddig a Lehívás érvényesíthető.
Opció Lejárati időpont	Az Opció Lejárati Napján az az időpont, amikor (európai jellegű opció esetén) vagy ameddig (amerikai jellegű opció esetén) a Lehívás érvényesíthető.
Lehívás	Az opció jogosultja vételi vagy eladási jogának érvényesítése egyoldalú Lehívási nyilatkozat megtételével az Opció Lejárati időpontjában. Barrier opciók esetében ez akkor lehetséges, ha KO opciók esetében nem került sor KO eseményre, illetve KI opciók esetében pedig Érintési esemény következett be.
Opció Lejáratkori elszámolása	Az a nap, amelyen a Felek az opciós pozíció Lezárást követően pénzügyileg elszámolnak egymással.
Lejáratkori Elszámolás módja	Elszámolás módja lehet fizikai szállítás illetve árfolyam-különbözet szerinti. OTC opciós ügyletek esetében az elszámolás módjáról az ügylet kötés pillanatában kell nyilatkozni.
Árfolyam-különbözet elszámolása	Lehívás esetén az opció kötelezettje a jogosultnak az Opciós Ügyletben vagy a vonatkozó szabályzatokban meghatározott módon kiszámított pénzüsszeget fizeti. A pénzüsszeg számítása az Opciós Ügylet és a Kötési árfolyam függvényében kerül kiszámításra.
Fizikai szállítás	A Lehíváskor az opció kötelezettje az Opciós Ügyletben meghatározott mögöttes pénzügyi eszköz- vagy pénzeszközmennyiséget a jogosult rendelkezésére bocsátja. Az Erste Befektetési Zrt. által meghatározott, Fizikai szállításra vonatkozó szabályait jelen tájékoztató 4. pontja tartalmazza részletesen.

Tételes fedezettségi követelmény	A pozíció nyitás feltétele az ügylet kötelező Fedezettségi követelményének megfelelő fedezet biztosítása. Mértékét a mindenkor hatályos Fedezeti és Biztosítási Hirdetmény határozza meg. A tételes Fedezettségi követelmény az <u>opciós pozíció élettartalma alatt módosulhat</u> , tükrözve a piaci folyamatok változását. Ennek következtében esetenként Ügyfél részéről a fedezet feltöltése válhat szükségessé.
Kényszerlikvidálás	Amennyiben a fedezet feltöltésére vonatkozó felszólításnak Ügyfél nem tesz eleget (a felszólítási folyamatot a mindenkor hatályos Üzletszabályzat szabályozza), Ügyfél szándékától függetlenül a pozíció részleges, vagy teljes zárásra kerül (lásd Opciós Ügylet Lejárat előtt történő zárása). Fizikai Szállítási ügylet esetében ezen kívül a (Lejáratkori) Elszámolásra is sor kerülhet a Kényszerlikvidálás időpontjában. Ennek folyamata: (1) az Elszámolási napon az ügyfél által szállítandó eszközzel az ügyfél ERSTÉ-nél vezetett Számlája megterhelésre kerül (2) az ügylet megillető teljesített, Opciós ügyletben meghatározott ellenérték jóváírásra kerül, (3) majd az ERSTE az így keletkezett negatív eszközgyenleg tekintetében az adott eszközt kényszerlikvidálja (deviza esetében a kapott ellenértékre történő váltással, egyéb eszköz esetében annak eladásával).

B) Felvehető pozíciók/ maximum veszteség, nyereség

A továbbiakban azzal a feltételezéssel élünk, hogy **KO** esemény nem történt, illetve **KI** esemény következett be, azaz az opció egyszerű, plain vanilla opcióként viselkedik.

Long call opciós pozíció	<p>Az opció Lejáratának időpontjában vételi jogot biztosító pozíció. Az opció jogosultja abban az esetben él lehívási jogával, amennyiben a Lejáratkori időpontban az Alaptermék azonnali árfolyama magasabb az opció Kötési árfolyamánál.</p> <p style="text-align: center;"><i>Maximum veszteség: Opciós díj</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Maximum nyereség: Korlátlan, a Lejáratkori időpontban az Alaptermék azonnali árfolyama - Kötési árfolyam - Opciós díj</i></p>
Long put opciós pozíció	<p>Az opció Lejáratának időpontjában eladási jogot biztosító pozíció. Az opció jogosultja abban az esetben él lehívási jogával, amennyiben a Lejáratkori időpontban az Alaptermék azonnali árfolyama alacsonyabb az opció Kötési árfolyamánál.</p> <p style="text-align: center;"><i>Maximum veszteség: Opciós díj</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Maximum nyereség: Opció Kötési árfolyam - Opciós díj</i></p>
Short call opciós pozíció	<p>Az opció Lejáratának időpontjában eladási kötelezettséget nyújtó pozíció.</p> <p style="text-align: center;"><i>Maximum veszteség: Korlátlan, a Lejáratkori időpontban az Alaptermék azonnali árfolyama - Kötési árfolyam</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Maximum nyereség: Opciós díj.</i></p>
Short put opciós pozíció	<p>Az opció Lejáratának időpontjában vételi kötelezettséget nyújtó pozíció.</p> <p style="text-align: center;"><i>Maximum veszteség: Opció Kötési árfolyam - Opciós díj</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Maximum nyereség: Opciós díj</i></p>

A fentiekben megjelölt maximális veszteségek és nyereségek egyszerű un. plain vanilla opciók esetében érvényesek.

3. Opciós Ügylet lezárása

A) Barrier Opciós Ügylet Lejárat előtt történő lezárása

Opciós ügyletből fakadó pozíció az Opciós ügylet Lejáratáig bármikor lezárható, amennyiben a lentiekben definiált ügyletet egy ERSTE hajlandó megkötni! A lezárás módja: a meglévő Opciós ügylet Lejárat Napjára

szóló, az adott Opciós ügyletben meghatározott, azonos típusú (put/call), jellegű (amerikai/európai), Kötési árfolyamú, ugyanazon Alaptermékre és KO-KI szintre vonatkozó, de **ellentétes irányú Knock In vagy Knock Out** opciós ügyletre vonatkozó megbízás teljesítésével. A pozíció lezárásakor Ügyfélnek megszűnik valamennyi, opciós pozícióból eredő joga/kötelezettsége, Ügyfél nyeresége/vesztesége a fizetett és kapott opciós díj különbségéből adódik.

B) Barrier Opciós Ügylet Lejáratkori lezárása

	Knock In opció	Knock out opció
Érintési esemény történt	*	Az opció értéktelenül lejár az Érintési esemény pillanatában.
Érintési esemény nem történt	Az opció értéktelenül lejár a Lejárat időpontjában, Lehívásra nincs lehetőség.	*

***Amennyiben az opció Lejárat időpontjáig nem kerül sor az opciós pozíció lezárására, úgy a Lejárat időpontjában:**

- az opció **lejár/ kifut** anélkül, hogy Lehívásra sor kerülne, azaz az opció jogosultja nem él vételi/ eladási jogával.
- az opció **Lehívásra kerül**, azaz az opció jogosultja erre vonatkozó Nyilatkozat megtétele mellett él vételi/eladási jogával. Ebben az esetben az Opció Lejáratkori elszámolásakor sor kerül az Ár-különbözet elszámolására vagy Fizikai teljesítésre.

4. Erste Befektetési Zrt. Fizikai Szállításra/ teljesítésre vonatkozó szabályai

- Az Erste Befektetési Zrt. fenntartja a jogot arra, hogy olyan Opciós Ügylet esetén, ahol Fizikai Szállítás lehetséges, eseti megbízást abban az esetben fogadjon el, ha Ügyfél kötelezettséget vállal a Fizikai Szállításon kívüli Lezárásra. Ebben az esetben a Lezárásra vonatkozó megszorításokról Erste Befektetési Zrt. (továbbiakban ERSTE) Ügyfelet az Opciós Ügylet megkötése előtt tájékoztatja.
- Amennyiben az irányadó szabályozott piaci és Elszámolóházi szabályzatok és ERSTE szabályai **Fizikai Szállítást lehetővé tesznek**, a Fizikai Szállítás tekintetében az alábbi szabályok alkalmazandóak:
- Amennyiben a Felek közötti megállapodás alapján a Fizikai Szállításra az Ügyfél nem jogosult, Ügyfél köteles a Lejárat előtti Lezárást legkésőbb a Lejárat Napot megelőző kereskedési nap CET 16:30-ig megtenni. Abban az esetben, ha Ügyfél ezen kötelezettségét elmulasztja, Erste jogosult kényszerlikvidálni, amelyből eredően az Ügyfelet ért veszteségekért ERSTE nem felel.
- Amennyiben az Ügyfélnek lehetősége van a Fizikai Szállításra, Ügyfél köteles legkésőbb a Lejárat Napon, 30 perccel a Lejárat Időpont előtt Fizikai Szállítás feltételeit teljesíteni: azaz általa teljesítendő pénzügyi eszközmennyiséget vagy pénzeszközmennyiséget ERSTE rendelkezésére bocsátani. Amennyiben Ügyfél ezen kötelezettségének nem tesz eleget határidőben, az ERSTE jogosult kényszerlikvidálni, amelyből eredően az Ügyfelet ért veszteségekért ERSTE nem felel.

5. Az Opciós díjat* befolyásoló tényezők

Az alábbi paraméterek emelkedéséve	Call opció értéke	Put opció értéke
Azonnali árfolyam	+	-
Kötési árfolyam	-	+
Volatilitás	+**	+**
Kockázatmentes hozamok	+	-
Lejáratig hátralévő futamidő	+	+

Fontos:

- *Barrier opciók minden esetben alacsonyabb opciós díjjal rendelkeznek, mint KO/KI szint nélküli társaik.
- **A Knock out opciók esetében amennyiben az Árfolyam KO szint közelében van, úgy a volatilitás növekedésével csökkenni fog az opció értéke (ekkor megnő a kiütés, a teljes elértéktelenedés veszélye).

6. Kockázati tényezők

- A Tőkeáttételen keresztül az Opciós ügylet felnagyítja a piaci mozgásokat. Amennyiben az Alaptermék árfolyama ellentétesen alakul a felvett pozícióhoz képest, úgy a Tőkeáttétel következtében a felvett pozíción elért veszteség többszöröse lesz annak, mint amit Ügyfél az azonnali piacon realizált volna.
- Opciók esetében számolni kell az Alaptermék árfolyamkockázatával, az Alaptermék volatilitásának változásával, a piaci hozamszintek valamint a Lejáratig hátralévő futamidő változásával. Ezen tényezők opció díjára gyakorolt hatását jelen Tájékoztató 5. pontja mutatja be.
- Az Alaptermék árfolyammozgásának (volatilitásának) következtében fedezet pótlás válhat szükségessé. Amennyiben Ügyfél készpénz befizetéssel, utalással, értékpapír transzferálással nem tud eleget tenni a fedezet pótlásáról szóló felszólításának, úgy Kényszerlikvidálásra kerülhet sor.
- A Fedezetlen call opció kiírójának vesztesége korlátlan.
- Amennyiben a Barrier opció aktív (azaz nem történt KO esemény vagy KI esemény bekövetkezett) az Opciós ügylet jogosultja, amennyiben az Alaptermék árfolyama nem megfelelő irányban mozdul el (call opció esetében az Alaptermék árfolyama csökken, put opció esetében nő) úgy az opció jogosultja elveszíti az Opciós Ügylet nyitásakor fizetett Opciós díjat.
- Egy oldalazó piacon a Knock In opciók értéktelenül járhatnak le, így az opció vásárlójának vesztesége megegyezik a kifizetett opciós díjjal.
- Nagy árfolyameltérések esetében a KO szintek elérésekor az opció vásárlója elveszítheti annak a lehetőségét, hogy az árfolyameltérésekből profitáljon, hiszen az KO szint érintésének pillanatában az opciós jog megszűnik. Függetlenül attól, hogy lejáratkor hol helyezkedik el az Alaptermék árfolyama a Kötési árhoz képest.
- A Barrier opciók értéke jelentős változékonyságot mutat a KI szint/ KO szint közelében. Ennek az a magyarázata, hogy kedvezőtlen árelmozdulás esetén a vett opciós jog megszűnhet (KO esemény), illetve az eladott opciós jogon jelentős vesztesége keletkezhet az Ügyfélnek (KI esemény).
- OTC opciók esetében korlátozott a piac likviditása. Ezért előfordulhat olyan eset, amikor az Opciós Ügylet Lejárat előtti lezárása nehézkesen vagy esetlegesen csak veszteséggel tehető meg.

- Fedezeti célból a Barrier opciók nem alkalmazhatók tökéletesen, mert addicionális kockázatot tartalmaznak, ugyanis a KO opciók esetében az opciós vásárlója elveszítheti a jogát a KO esemény bekövetkeztével, ezzel megszűnik a megvásárolt opció által biztosított védelme. KI opciók esetén pedig csak akkor szerezhethet védelmet az opció vásárlója, ha egy feltétel (a KI esemény) bekövetkezik, és ezzel aktiválódik az opció, és az abban gyakorolható jog.
- A tőzsdei opciókkal ellentétben OTC opciók esetében az Opciós ügyletet kötő fél partnerkockázatot fut, azaz vállalja annak kockázatát, hogy az Opciós ügylet lejáratakor az Opciós ügylet kötelezettje nem teljesít.
- Befektetési döntése meghozatala előtt mindenkor mérlegelje, hogy az adott befektetés megfelel-e hosszabb távú terveinek, befektetési céljainak valamint, hogy felmérte és megértette a befektetés lehetséges kockázatait, jellemzőit és azok az Ön számára elfogadhatóak!

7. Adózási tudnivalók

Az Erste Befektetési Zrt.-nél köthető opciós ügyletek ellenőrzött tőkepiaci ügyletnek minősülnek, a keletkezett árfolyamnyereség után az adó 15%, azzal, hogy adólevonásra és megállapításra a kifizető részéről nem kerül sor, azt a magánszemélynek önadózással kell majd a vonatkozó évi adóbevallásával teljesítenie. Ekkor az opciós ügyleteken elszenvedett veszteség is elszámolható más ellenőrzött tőkepiaci ügyleteken elért nyereséggel szemben és az eredményt éves szinten, adóévre vonatkozóan kell megállapítani: így ez esetben jövedelemnek az adóévben, pénzben elszámolt ellenőrzött tőkepiaci ügyleti nyereségek együttes összegének a magánszemélyt terhelő, adóévben pénzben elszámolt ellenőrzött tőkepiaci ügyleti veszteségek együttes összegét meghaladó rész tekinthető.

Megismertem és megértettem a fentiek szerinti ügylet feltételeit, paramétereit, elfogadom az ügylettel kapcsolatos kockázatokat, egyben tudomásul veszem, hogy a kockázatok általánosságban és az egyes kockázati tényezők önállóan is változhatnak és bővíhetnek, így valamennyi veszélyforrás és kockázati tényező feltárására nincs mód. Kijelentem, hogy az Erste számomra az ügylettel kapcsolatos teljes Bszt. szerinti tájékoztatást megadta.

Budapest, 2016.

.....
Ügyfél Aláírás

Ügyfélkód:

Ügyfélnév:

Lakcím:

Személyi ig. szám:

A jelen dokumentumban foglalt információk nem teljes körűek és a változtatás jogát az Erste Befektetési Zrt. fenntartja.

A jelen dokumentum tartalma nem minősül ajánlatnak, befektetési ajánlásnak, ajánlattételi felhívásnak, befektetési tanácsadásnak vagy adótanácsadásnak. A leírtak célja kizárólag az opciós ügyletekkel kapcsolatos egyes specifikus információk megismertetése a befektetőkkel, amelyek segítséget kívánnak nyújtani ahhoz, hogy az ügyletkötés előtt kellő információval rendelkezzenek e befektetési formáról. Az opciókkal kapcsolatos további információkat **Üzletszabályzatunk** is tartalmazza, amely elérhető az Erste Befektetési Zrt. honlapján (www.ersteinvestment.hu). Kérjük, hogy amennyiben megfontolt befektetési döntése meghozatala érdekében e Termékkel kapcsolatosan a fentiek túlmenően további tájékoztatásra van szüksége, szíveskedjen társaságunk munkatársait felkeresni, akik készséggel állnak rendelkezésére. Kérjük továbbá, hogy befektetési döntése meghozatala előtt óvatosan mérlegelje befektetése tárgyát, kockázatát, díjait, a számlavezetéshez kapcsolódó díjakat, költségeket és a befektetésekből származó esetleges károkat, továbbá döntésekor vegye alapul az opciókhoz kapcsolódó kockázatokat is, mely kockázatok eltérőek lehetnek a mögöttes eszközök kockázataitól és amellyel kapcsolatosan a jelen dokumentum is tartalmaz tájékoztatást.